

8 april 2020

Na de coronacrisis: analyse en onderzoek luchtkwaliteit

Geachte College,

Brabant is zwaar getroffen door de coronacrisis. Momenteel gaat vanzelfsprekend de volle aandacht uit naar behandeling van zieken, het op de been houden van de zorgsector, onze veiligheid, het ontwikkelen van tests en een vaccin en het overleefend houden van onze economie om een scherpe recessie te helpen voorkomen. Als we de scherven van de crisis hebben opgeraapt en gelijmd, willen GroenLinks, SP, D66 en de Partij voor de Dieren nader onderzoek naar de Brabantse gezondheidssituatie.

De ontwikkeling van het Coronavirus baart ons specifieke zorgen: waarom sterven er zoveel Brabanders aan deze nieuwe ziekte, specifiek in Noordoost-Brabant? De eerste analyses moeten nu gemaakt worden. Zodra de crisis voorbij is en de zorgsector heeft mogen bijkomen, is het wat ons betreft tijd voor nader onderzoek. Daarom stellen we u de volgende vragen:

- Wat is uw analyse van het aantal besmettingen, zieken en doden op regio- en gemeenteniveau in Brabant in vergelijking met de rest van Nederland?
- Wat is uw analyse van de luchtkwaliteit in Noord-Brabant (specifiek in de door corona zwaarder getroffen delen van onze provincie), afgezet tegen andere regio's van Nederland met een gemiddelde stedelijkheid?
- Welke bronnen dragen bij aan een slechte luchtkwaliteit in Noord-Brabant? Hoe hebt u deze in beeld? Wordt dit berekend, gemeten, of allebei? En op welke manier?
- Ondanks de combinatie van veel zware industrie, veel wegen en transport, veel veehouderij en veel mensen op elkaar hebben wordt er in grote delen van Brabant niet gemeten. Vindt u dit (nog steeds) verstandig? Graag in uw antwoord secundair fijn stof betrekken.
- Bent u met het RIVM en het Rijk in gesprek over betere, meer nauwkeurige metingen van de Brabantse luchtkwaliteit (op NO_x, NH₃, PM_{2,5}, PM₁₀) vanuit het Landelijk Meetnetwerk Luchtkwaliteit (dat als enige officieel en gevalideerd meet volgens de Europese richtlijn)? Zo ja, wat kunt u ons daarover vertellen? Zo nee, gaat u dit alsnog doen?
- Bent u in gesprek met het (Brabantse) artsennetwerk Gezondheid over hun waarnemingen en zorgen aangaande de mogelijke relatie tussen de slechte Brabantse luchtkwaliteit en bevattelijkheid voor COVID-19? Zo ja, hoe en wanneer?
- De burgemeester van Bernheze, Marieke Moorman, dringt ook aan op nader onderzoek. Bent u bereid met haar in gesprek te gaan om samen op te trekken in de vraag om nader onderzoek naar de hogere ziektelast en sterfte?
- Bent u bereid om in Den Haag aan te dringen op onderzoeksbudget voor dit onderzoek? Bent u bereid Brabantse middelen beschikbaar te stellen om dit onderzoek mogelijk te maken?
- Het Europese milieugentschap EPHA legt een mogelijk verband. Bent u bereid om (ook) aan het EPHA te vragen om een analyse?
- Welke mogelijkheden ziet u voor een 'Corona-analyse' in aansluiting op het VGO-onderzoek dat al eerder een relatie aantoonde tussen longproblemen en geiten- en pluimveehouderij?
- Bent u bereid na te gaan of er specifieke gevaren zijn voor q-koorts- en qvs-patiënten indien zij besmet raken met COVID-19? Worden zij als groep op de hoogte gehouden met nadere informatie? Zo ja, hoe? Zo nee, waarom niet?

[z.o.z]

- Interview met burgemeester Moorman: <https://dtnieuws.nl/nieuws/artikel/moorman-wil-onderzoek-naar-veel-besmettingen-in-regio>

- Artikel over gebieden met slechte lucht in De Gelderlander: <https://www.gelderlander.nl/hetschoneoosten/coronavirus-dodelijker-in-gebieden-met-vervuilde-lucht-het-is-een-onderschat-risico~a2fdaab8/?referrer=https://www.google.nl/>

- Artikelen in de Guardian over de mogelijke relatie: <https://www.theguardian.com/environment/2020/mar/17/air-pollution-likely-to-increase-coronavirus-death-rate-warn-experts>

- <https://www.theguardian.com/environment/2020/apr/07/air-pollution-linked-to-far-higher-covid-19-death-rates-study-finds>

- Informatie over het VGO-onderzoek: <https://www.rivm.nl/veehouderij-en-gezondheid/onderzoek-veehouderij-en-gezondheid-omwonenden-vgo>

Met dank alvast voor de beantwoording.

Fractie GroenLinks
Hagar Roijackers
Jade van der Linden

Fractie SP
Maarten Everling
Henri Swinkels

Fractie D66
Arend Meijer
Janneke van Kessel

Fractie PvdD
Marco van der Wel
Anne-Miep Vlasveld